

داروسازی مدرن، در یک نگاه

زنجیره تامین را در کشورمان دگرگون خواهد کرد متقاضی تاسیس داروخانه‌های زنجیره‌ای هستند و حداقل یک گروه اقدام به تاسیس شرکت برای این منظور نیز نموده است. وزارت بهداشت تا آینده نامعلومی حداقل تا زمانی که زمام امور دارویی به عهده داروسازان باشد در برابر این پیشنهاد مخالفت خواهد کرد اما با توجه به این که داروخانه‌داران به هیچ‌وجه حاضر به شراکت خودخواسته و تاسیس چنین فروشگاه‌هایی نیستند (یا به نظر نمی‌رسد که باشند) جبر زمانی به تاسیس این نوع داروخانه‌ها خواهد انجامید.

۲ - تعداد شرکت‌های توزیع‌کننده دارو که مجوز توزیع گرفته‌اند به مرز ۴۰ شرکت سراسری رسیده است. در حالی که موج ادغام شرکت‌های توزیع‌کننده در جهان حداقل یک دهه قبل شروع شده و با سرعت در جریان است، به نظر می‌رسد وضعیت فعلی و افزایش کمیت شرکت‌ها در کشور موقتی بوده و در میان مدت با توجه به سیستم ژنریک تعداد شرکت‌هایی که ۹۰ درصد توزیع

۱ - تعداد داروسازان در سال ۸۸، در حدود ۱۴۰۰۰ نفر و تعداد داروخانه‌های کشور در همین زمان حدود ۹۰۰۰ باب می‌باشد. تعداد زیادی از داروسازان امتیازهای لازم برای تاسیس داروخانه در شهرهای بزرگ را کسب کرده ولی به علت آن که در فاصله ۳۰۰ متری هر داروخانه‌ای حداقل یک داروخانه وجود دارد. امکان تاسیس داروخانه در نقاط برخوردار را ندارند و به تدریج به وزارت بهداشت برای کاهش فاصله لازم برای تاسیس داروخانه فشار خواهند آورد.

از طرفی، در نقاط غیربرخوردار مرتباً شاهد اعلامیه دانشگاه‌های علوم پزشکی و دعوت از داروسازان برای تاسیس داروخانه هستند. به نظر می‌رسد در آینده داروخانه‌های مناطق غیربرخوردار موسسین غالباً غیرداروساز و داروخانه‌های مناطق برخوردار متراکم و موسسین آن‌ها غالباً داروساز خواهند بود. از دیگر سو، گروه‌های مختلف سرمایه‌گذار با ایده گرفتن از کشورهای دیگر و هم‌زمان با موج تاسیس فروشگاه‌های زنجیره‌ای خرده‌فروشی که نقشه

۴ - صادرات دارو سال گذشته نزدیک به ۴۵ میلیون دلار بوده است. صادرات دارویی کشور مالزی در همین زمان نزدیک به ۱۳۰ میلیون دلار گزارش گردیده! مهم‌ترین دلایل این وضعیت عدم احتیاج واقعی صنایع داروسازی به صادرات و ایجاد سازوکارهایی برای انجام آن بوده است. گرچه بسیاری مدعی‌اند، متأسفانه به علت نداشتن گواهی GMP امکان گسترش فعالیت‌های یکی دو شرکتی که به‌طور جدی این موضوع را دنبال می‌کنند به وجود نیامده است.

۵ - موارد فوق طی نگاه‌هایی کوتاه به وضعیت داروسازی کشور، علایم عبور از یک وضعیت انتقالی و دارای خصوصیات دوران گذار می‌باشد. گذر از یک وضعیت تقریباً با ثبات در یک دهه قبل به وضعیتی با ثبات در وضعیتی جدید در طول شاید یک دهه دیگر یا کمتر. غرض از این نوشتار به جز اشاره فوق، این است که راهبری این وضعیت خطیر احتیاج به هم‌فکری و هم‌یاری مدیران دارویی کشور و جریانی با توان علمی و تجربی مناسب است تا وضعیت جدید دارویی را با خصوصیات ایده‌آل بسازیم.

دکتر وحید محلاتی

دارو را به عهده دارند به حدود ۳ یا ۴ شرکت برسد (مطابق الگوی جهانی) که می‌تواند لزوماً از رده‌بندی فعلی تبعیت نکند.

۳ - تعداد کارخانه‌های داروسازی نیز برخلاف دیگر نقاط دنیا که قریب به ۳۰ سال از آغاز موج ادغام در آن‌ها می‌گذرد در حال افزایش آن هم به‌صورت ژنریک است. این وضعیت که با سرمایه‌گذاری اوایل دهه ۸۰ شمسی در افزایش ظرفیت‌های تولیدی و خرید دستگاه‌های جدید تولید همراه گشته است، سبب ایجاد سبدهای بسیار مشابه محصولات در بین این کارخانه‌ها گشته و رقابت را به‌صورت افزایش تخفیفات و تسهیلات متوالی جلوه‌گر ساخته، افزایش سهم‌گین هزینه‌های مالی به علاوه ساختار پرهزینه قیمت تمام شده در این کارخانجات سبب شده تا سود این شرکت‌ها به نحو قابل ملاحظه‌ای کاهش یابد.

شاهد این مدعا پوشش یک تا ۱۹ درصدی سود سهام سالانه بیش از ۶۰ درصد شرکت‌های داروسازی حاضر در بورس تهران هستند (درست است! برخی شرکت‌ها طی ۳ ماه اول سال به جای ۲۵ درصد، یک، پنج، شش، نه، ده و ... درصد سود سال خود را پوش داده‌اند!).

